

ΑΜΒΩΝ ΠΑΓΓΑΙΟΥ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΕΤΟΣ 180 • ΤΕΥΧΟΣ 800 • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2023

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΛΕΜΒΩΝ ΠΑΓΓΑΙΟΥ

Τριμηνιαίο περιοδικό
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Ἐλευθερουπόλεως

ΕΤΟΣ 18ο ΤΕΥΧΟΣ 80ο

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

Ἱερά Μητρόπολις
Ἐλευθερουπόλεως
Τ.Κ. 641 00
Τηλ.: 25920-23450

Ἰδρυτής-Ἐκδότης

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης
Ἐλευθερουπόλεως
κ. Χρυσόστομος

Ἐπιμέλεια ὕλης

Πρωτ. Ἄθαν. Παπαδάκης
Γεν. Ἀρχιερ. Ἐπίτροπος

Ἱστοσελίδα

www.imelef.gr

Διανέμεται δωρεάν
Συνδρομές προαιρετικές

Ἀριθμ. Λογ.: Τρ. Πειραιῶς
5270-046919-454

ΕΚΤΥΠΩΣΗ

Γραφικές Τέχνες «ΜΕΛΙΣΣΑ»
570 21 Ἀσπροβάλτα
Τηλ.: 23970 23313

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἐλευθερουπόλεως κ. Χρυσοστόμου

Ἡ «Ἔγβρις» τοῦ καιροῦ μας

3

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἐλευθερουπόλεως κ. Χρυσοστόμου

Ἐγκύκλιος ἐπί τῇ ἑορτῇ τῶν Χριστουγέννων

6

Τοῦ Ἀρχιμ. Χρυσοστόμου Δ. Μπένου

Ἐν ὄψει τῶν Χριστουγέννων

8

Τοῦ Πρωτοπρ. Ἀθανασίου Παπαδάκη

Οἱ στεναγμοί τῆς φύσεως

12

Τοῦ Οἰκονομολόγου Νικολάου Χατζητριανταφύλλου

Ἐμπάρκο

14

Τοῦ Μιχαήλ Γ. Τρίτου

Ἡ Ἀρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικοῦ Χαρακτήρα
καί τό μάθημα τῶν Ὀρησκετικῶν

15

Τό Προσκύνημα τῆς Μητροπόλεώς μας

στήν Αἴγυπτο, στό Σινᾶ καί στούς Ἁγίους Τόπους

18

Χρονικά

20

Εἰκόνα ἐξωφύλλου: Τό χριστουγεννιάτικο δέντρο τοῦ Ἐπισκοπείου μας
Ὅπισθόφυλλο: Τό ἀνακαινισμένο 2ο Δημοτικό Σχολεῖο Ἐλευθερουπόλεως

Η «ΥΒΡΙΣ» ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ ΜΑΣ

Μητροπολίτου Ἐλευθερουπόλεως ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Ἡ λέξη “ὑβρις” στό λεξιλόγιο τῶν προγόνων μας δέν εἶχε ἀκριβῶς τή σημασία πού ἔχει ἡ ἀντίστοιχη λέξη βρισιά, βρίσιμο στό σημερινό λεξιλόγιο. Ἐκεῖνα τά χρόνια εἶχε πιό βαθειά σημασία, θά λέγαμε ἀκριβέστερα μεταφυσική σημασία. Ἀπό τό ἐπίπεδο τῶν κοινωνικῶν σχέσεων, τό ἐπίπεδο τῆς ἠθικῆς πήγαινε πιό ψηλά, στή θρησκευτική σφαῖρα, στίς σχέσεις καλύτερα θεοῦ καί ἀνθρώπων.

Ὡς γνωστόν οἱ πρόγονοί μας πρό Χριστοῦ, ἄν καί βρίσκονταν **“ἐν χώρα καί σκιᾷ θανάτου”** σύμφωνα μέ τήν προφητική ἔκφραση, (Ματθαίου 4,16) σχετικά μέ τή θρησκεία, ἐν τούτοις ἐφύλατταν πίστη καί σεβασμό στό “θεῖον” καί θεωροῦσαν πρᾶγμα τελείως ἀνάρμοστο, κάκιστο, βδέλυγμα, τή θρησκευτική ἀδιαφορία καί προπάντων τήν ἀθεΐα. Πόσο τιμητικά καί ἐγκωμιαστικά γιά τούς προγόνους μας ἦσαν ἐκεῖνα τά λόγια, πού εἶπε κάποτε ὁ μέγας Ἀπόστολος Παῦλος, ὅταν βρέθηκε καί ξεναγήθηκε στό κλεινόν ἄστν τῶν Ἀθηνῶν ! **“Ἄνδρες Ἀθηναῖοι,** εἶπε ὁ οὐρανοβάμων Παῦλος ἀπό τό ὕψος τοῦ Ἀρείου Πάγου, **κατά πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς θεωρῶ..”**(Πράξεις 17,22).

Τί τιμητικό ἐγκώμιο! Τόσο θρηῆσκοι καί εὐλαβεῖς στά θεῖα ἦσαν οἱ ἐραστές τῆς σοφίας καί τῆς γνώσεως κάτοικοι τῶν Ἀθηνῶν! Καί γιατί νά μή τοποθετήσουμε μπροστά στή λάμψη αὐτοῦ τοῦ θαυμάσιου

ἐπαίνου ὅλους τούς προγόνους μας; Ἦσαν θρηῆσκοι καί εὐλαβεῖς καί μέσα στήν παχυλή θρησκευτική τους ἄγνοια ὄλο καί πρόσθεταν θεότητες στό ἤδη ἀπό αἰῶνες βεβαρυμένο πάνθεό τους. Ταλαίπωροι ἄνθρωποι!

Ἀκριβῶς, λοιπόν, ἐπειδή ἦταν βαθειά χαραγμένη στή ψυχή τους ἡ θρησκευτική ἰδέα, γι’ αὐτό καί ἀποστρέφονταν καί κάποτε καταδίωκαν συνανθρώπους των, ὅταν μέ τρόμο διαπίστωναν ἀσέβεια στά θεῖα. Οἱ ἀθεϊστές στήν ἀρχαία Ἑλλάδα ἀποτελοῦσαν μειοψηφία. Ἀκόμη καί φιλόσοφοι, ὅπως ὁ Πρωταγόρας, ὁ Ξενοφάνης, ὁ Ἀναξαγόρας, πού ἔριξαν τά πρῶτα δειλά βέλη κατά τῆς πολυθεΐας, θεωρήθηκαν ἄνδρες ἀσεβεῖς καί διώχθηκαν. Αὐτό τό παράδοξο, –γιά μᾶς σήμερα– δέν συνέβη καί μέ τόν Σωκράτη, τόν **“πάντων ἀνδρῶν σοφώτατον”;**

Καί γιά νά ἔχουμε πληρέστερη ἱστορική γνώση γιά τόν ἀθεϊσμό τῶν προγόνων μας ὀφείλουμε νά προσθέσουμε ἐδῶ, ὅτι ὁ ἀθεϊσμός στήν ἀρχαία Ἑλλάδα ἐμφάνιστηκε τόν πέμπτο αἰῶνα π.Χ. παράλληλα μέ τήν ἐμφάνιση τῶν ὑλιστικῶν φιλοσόφων. Παρόλο πού μετά ἀπο στρατιωτικές ἀποτυχίες λήφθηκαν μέτρα ἐναντίον του, ἄνθισε περαιτέρω κατά τήν Ἑλληνιστική περίοδο.

Τώρα ἄς ἔλθουμε στό κυρίως θέμα μας, πού εἶναι ἡ ὑβρις. Ἡ ὑβρις ἦταν βασική ἀντίληψη τῆς κοσμοθεωρίας τῶν

προγόνων μας. Όταν κάποιος, υπερεκτιμώντας τις ικανότητες και τη δύναμή του (σωματική, αλλά κυρίως πολιτική, στρατιωτική και οικονομική), συμπεριφερόταν

μέ βίαιο, αλαζονικό και προσβλητικό τρόπο απέναντι στους άλλους ή στους νόμους της πολιτείας και προπάντων απέναντι στον άγραφο θεϊκό νόμο θε-

ωρεϊτο, ότι διέπραττε «ὑβριν», δηλαδή παρουσίαζε συμπεριφορά με την οποία-τί ἔκαμε;- επιχειροῦσε να ὑπερβεί τή θνητή φύση του και να ἐξομοιωθεῖ με τούς θεούς, με συνέπεια τήν προσβολή και τόν ἐξοργισμό τους.

Ἡ βίαη, αὐθάδης και ἀλαζονική αὐτή στάση και συμπεριφορά, πού ἀποτελοῦσε γιά τόν ἀρχαῖο ἑλληνικό κόσμο παραβίαση τῆς ἠθικῆς τάξης και τρόπον τινά ἀπόπειρα ἀνατροπῆς τῆς κοινωνικῆς ἰσορροπίας και γενικότερα τῆς τάξης τοῦ κόσμου, ἐθεωρεῖτο, ὅτι ὀδηγοῦσε τελικά στήν πτώση και τήν καταστροφή τοῦ «ὑβριστοῦ». Ἄριστα ἐκφράζει τό πνεῦμα αὐτό ὁ Σοφοκλῆς

στήν περίφημη τραγωδία του “Ἀντιγόνη”.
“Ὁ Δίας ἀπεχθάνεται τά λόγια τά παχειά τοῦ κομπασμοῦ.”

Και ἐμεῖς ὁμως στό ἴδιο συμπέρασμα

δέν καταλήγουμε, ὅπως οἱ σοφοί μας πρόγονοι, διαβάζοντας στήν Παλαιά Διαθήκη τήν ὑπερήφανη ἀπόφαση ἐκείνων πού εἶχαν ἀποφασίσει νά κατασκευάσουν τόν πύργο τῆς Βαβέλ;

“δεῦτε οἰκοδομήσωμεν ἑαυτοῖς πόλιν και πύργον, οὗ ἔσται ἡ κεφαλὴ ἕως τοῦ οὐρανοῦ, και ποιήσωμεν ἑαυτοῖς ὄνομα πρὸ τοῦ διασπαρῆναι ἡμᾶς ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς” (Γένεσις 11,4).
Αὐτά διανοήθηκαν και αὐτά ἀπεφάσισαν οἱ ἀλαζόνες ἀπόγονοι τοῦ Νῶε, χωρίς νά συνεισθοῦν ἀπό τό φοβερό πάθημα τοῦ κατακλυσμοῦ, μέ ἀποτέλεσμα

“

...ὁ ἐξελιγμένος «δυτικός» ἄνθρωπος, ἔχει ὑπερβεί τά ὄριά του. Ὑπέκυψε ἀσυλόγιστα στόν πειρασμό τῶν μελλοντικῶν κατασκευαστῶν τοῦ πύργου τῆς Βαβέλ περιφρονώντας χωρίς ἴχνος φόβου και Θεοῦ και τούς αἰώνιους νόμους τοῦ Θεοῦ. Δέν σεβάστηκε τή φύση, κατέστρεψε τό περιβάλλον. Προπάντων καταπάτησε μανιωδῶς και ἀνέτρεψε τούς αἰώνιους νόμους τοῦ Θεοῦ

”

και τόν πύργο πού ὄνειρεῦθηκαν νά μή κατασκευάσουν και νά ἔλθει ἡ πανσπερμία τῶν ἐθνῶν και ἡ πολυγλωσσία. Και ἂν τώρα ἀπό τόν πύργο τῆς Βαβέλ και τήν ἐποχή τῶν προγόνων μας ἔλθουμε στόν καιρό μας δέν θά δυσκολευθοῦμε νά διαπιστώσουμε μέ λύπη, ὅτι και ὁ σύγχρονος

άνθρωπος έπεσε στο ίδιο παράπτωμα τής ύβρεως.

Καί ό σύγχρονος άνθρωπος, ό “νεωτερικός” άνθρωπος εκθρόνισε αλαζονικά τόν Θεό. Έγινε (νόμισε) κυρίαρχο, αυτεξούσιο, αυτόνομο όν. Πίστεψε ότι ή λογική καί ή Έπιστήμη κατευθύνουν τά πάντα. Ότι ή λογική καί ή Έπιστήμη τώρα διαμορφώνουν τόν κόσμο. Ανακαλύπτει τούς μηχανικούς-αίτιοκρατικούς νόμους τής ύπαρξής του. Θεωρεϊ άνοήτως τόν έαυτό του μία αυτολειτουργούμενη μηχανή. Ένθουσιάζεται μέ τά μηχανόμορφα δημιουργήματά του καί άτενίζει μέ ψεύτικη αισιοδοξία τό μέλλον. Ό Θεός (ήμαρτον Κύριε!) βρέθηκε κατά τήν τερατώδη καί δαιμονική του πεποίθηση στόν «σκουπιδοντενεκέ» τής νεώτερης ιστορίας. Τώρα στήν νεωτερική φάση τής ιστορίας του τυποποιεί τόν τρόπο ζωής του καί τήν παραγωγή.

Καί όμως ή έκκοσμηκευμένη καί άθειστική Δύση δοκιμάστηκε (καί συνεχίζει νά δοκιμάζεται), καθώς τά ιδεώδη της – οί μεγάλες καί υπερήφανες άφηγήσεις τής νεωτερικότητας–, διαψεύστηκαν μέ τόν τραγικότερο τρόπο. Αναζητώντας έπειγόντως νόημα βίου, οί νέοι κυρίως άνθρωποι στράφηκαν πρός έναλλακτικά κοινωνικά κινήματα (οικολογικό, ειρηνιστικό, φεμινιστικό κ.α.). Έγκατέλειψαν τόν Χριστιανισμό, άποδοκιμάζοντας δόγματα καί ήθική καί τίς τάχα χειραγωγικές διαθέσεις τής θεσμοποιημένης Εκκλησίας.

Έτσι φθάσαμε ό εξελιγμένος «δυτικός» άνθρωπος, νά έχει υπερβεϊ τά όρια του. Υπέκυψε άσυλόγιστα στόν πειρασμό τών μελλοντικών κατασκευαστών του πύργου τής Βαβέλ περιφρονώντας χωρίς ίχνος φόβου καί Θεό καί τούς αιώνιους νόμους του Θεού. Δέν σεβάστηκε τή φύση,

κατέστρεψε τό περιβάλλον. Προπάντων καταπάτησε μανιωδώς καί άνέτρεψε τούς αιώνιους νόμους του Θεού. Τούς πρωταρχικούς Του νόμους για τό γένος τών ανθρώπων. **Τόλμησε νά καταπατήσει μέ τρομακτική, τραγική έπιπολαιότητα, χωρίς αιδώ, τό αιώνιο “ό ποιήσας άπ’ άρχής άρσεν καί θήλυ έποίησεν αυτούς...”** (Ματθαίου 19,4). Αυτή ή πρωτοφανής τόλμη του σύγχρονου ανθρώπου νά αλλάξει νόμους πανανθρώπινους συνιστά τήν μεγαλύτερη “ύβρη” του καιρού μας. Η Έκκλησία, όπως άντιλαμβάνεται κάθε πιστός χριστιανός, δέν μπορεί νά καθαγιάσει μία όμοφυλοφιλική σχέση, άνεξάρτητα άπό τό πόσο άγαπημένα ή άφοσιωμένα είναι τά δύο άτομα. Η σχέση αυτή είναι σαφέστατα άντίθετη στήν αιώνια, τή διαχρονική διδαχή τής Αγίας Γραφής (Λευϊτικόν 18:12, 1Κορ. 6:9-11) καί δέν μπορεί σέ καμία περίπτωση νά εκφράσει διαφορετικά τήν μυστική ιερή σύζευξη που αποτελεί τόν χριστιανικό γάμο. Δύο Άδάμ ή δύο Εύες ένωμένοι/ες σέ μία άπομίμηση γάμου διαστρεβλώνουν τήν “είκόνα του Θεού” έντός τής ανθρωπότητας, παραμορφώνουν καί παραποιούν τήν σωτήρια σχέση μεταξύ του Χριστού καί τής Εκκλησίας.

Οί πρόγονοί μας, οί “έν σκότει” μετά τήν “ύβρη” κατά του Θεού, τήν κατάφωρη προσβολή τής θείας Δύναμης καί Παντοκρατορίας περίμεναν τήν “τίση”, τήν δίκαιη τιμωρία καί τέλος τήν κάθαρση. Έμεις άραγε οί χριστιανοί, οί όποιοι “**είδομεν τό φώς τό άληθινόν καί έλάβομεν πνεύμα έπουράνιον**”, μετά τήν φοβερή “ύβρη”, που άναφέραμε, τήν προσβολή τών αιώνιων καί άκατάλυτων νόμων του Ένσαρκωθέντος Υιού καί Λόγου του Θεού, τί νά περιμένουμε; Ίλεως ήμιν, Κύριε!

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΕΠΙ ΤΗ ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ 2023

Άγαπητοί αδελφοί και πατέρες

Μέ την εύκαιρία της μεγάλης εορτής των Χριστουγέννων, τήν όποίαν ή Άγάπη και ή Μακροθυμία του Παναγάθου Θεού μας εϋδόκησε νά εορτάσουμε πάλι, ξαναφέρνουμε εύλαβικά στή σκέψη μας, έκτός των άλλων, και τά άγγελικά αυτά λόγια πρός τούς ταπεινούς εκείνους, και μακάριους, καλότυχους συνάμα ποιμένες της Βηθλεέμ τήν άγια νύχτα της Γεννήσεως του Θεανθρώπου. Τί δόξα, τί τιμή μοναδική και ανεπανάληπτη, πού εϋγινε ποτέ όχι από άνθρωπο σέ άνθρωπο, αλλά από άγγέλους σέ άνθρωπο, από πολίτες του ουρανού σέ πολίτες της γής. Τί μεγαλειό! Οί άγγελοι, γι' αυτό και λέγονται άγγελοι, άφου πλάσθηκαν από τον Θείο Δημιουργό για νά άγγέλουν, νά μεταφέρουν στους ανθρώπους τίς βουλές, τή θέληση Του, είδοποιοϋν τώρα τούς πρώτους ανθρώπους για τό τρισμέγιστο γεγονός στήν ανθρώπινη ιστορία, της Ένανθρωπήσεως του Κυρίου και Δεσπότου των Υιού και Λόγου του Θεού.

Και ποιοί, λοιπόν, άς έρωτηθοϋμε, ποιοί ήσαν οί πρώτοι εϋτυχείς άνθρωποι επάνω στον πλανήτη, πού πληροφορηθηκαν πρώτοι τήν κατά σάρκα Γέννηση του Κυρίου των; Δέν ήσαν οί άρχοντες οί θρησκευτικοί του Ίσραήλ, όπως θα υπέθετε κάποιος μέ τήν άπλή λογική του. Οϋτε οί

ιερείς, οϋτε οί λευίτες, οϋτε αυτός ό κορυφαίος του ιερατικού τάγματος, ό πολυπόθητος άρχιερεύς, οϋτε οί διδάσκαλοι του λαού στά θέματα της θρησκείας, οί γραμματείς, οί φαρισαίοι, οί νομικοί. Κανείς από αυτούς! "Ολοι παραμερίσθηκαν, και οί άγιοι άγγελοι πήραν έντολή από τον "Υψιστο νά αναγγείλουν τό γεγονός σέ κάτι πτωχούς και άγνωστους, άσημους κατά κόσμον, βοσκούς, πού έβοσκαν άμέριμνοι τά μικρά τους ποίμνια και ξεροστάλιαζαν άγόγγυστα, άκούραστοι βιοπαλαιστές στα ταπεινά βοσκοτόπια της Βηθλεέμ. Μυστήριο και τουτο όχι μικρό και παράδοξο!

Άλλά όσοι, άγαπητοί, κατά κάποιον τρόπον έχουμε κάποια ιδέα του Λόγου του Θεού, τό γεγονός αυτό, δηλαδή άσημοι και άγνωστοι βοσκοί νά πάρουν πρώτοι επάνω στή γή από άγγέλους τό μήνυμα της Γεννήσεως του Κυρίου, τουτο δέν μάς παραξενεύει τόσο πολύ. Πόσες φορές δέν έχουμε άκούσει από τον Προφήτη Ήσαία νά όμιλεί έξ Όνόματος του Θεού και νά προφητεύει : «λέγει Κύριος· και επί τίνα επιβλέψω, άλλ' ή επί τον ταπεινόν και ήσύχιον και τρέμοντα τούς λόγους μου;» (Ήσαΐας 66,2) Καθαρό, πεντακάθαρο, ξάστερο δέν είναι έδώ τό βούλημα του Θεού; Νά, άνθρωποι, σέ ποιόν θα δώσω προσοχή από τον ουρανόν: Σέ ποιόν; Μά στον ταπεινό, τον άπερηφάνευτο άνθρωπο. Στον άνθρωπο πού πορεύεται στή ζωή ήσυχα,

« Ἴδού γάρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαράν μεγάλην, ἣτις ἔσται παντί τῷ λαῷ.
ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ, ὃς ἔστι Χριστός Κύριος...» (Λουκᾶ 2, 10)

ἀθόρυβα καί προπάντων πορεύεται μέ φόβο Θεοῦ. Τέτοιου χαρακτήρα ἠθικοῦ ἦσαν οἱ βοσκοί τῆς Βηθλεέμ, αὐτό ἦταν τό ποιόν τους ὡς ἄνθρωποι, γι' αὐτό καί καταξιώθηκαν τήν ἅγια νύχτα τῶν Χριστουγέννων πρῶτοι νά μάθουν γιά τήν Γέννηση τοῦ Χριστοῦ.

Ἀλλά, ἀγαπητοί ἀδελφοί καί φιλέορτοι χριστιανοί, τέτοιοι ἄνθρωποι, μέ αὐτό τό ἠθικό ποιόν κατόπιν, σέ ὄλους τούς αἰῶνες πού θά ἀκολουθοῦσαν καί θά ἀκολουθῆσουν, τέτοιοι θά δεχθοῦν στή ψυχή τους τό χαρμόσυνο ἄγγελμα τῆς θείας Ἐνανθρωπήσεως. Ὅπως σωστά ἔγραψε κάποιος λόγιος χριστιανός, δυστυχῶς ὄχι λίγοι θά γιορτάσουν πάλι Χριστούγεννα χωρίς ..Χριστό! Ἄνθρωποι πού δέν ὑποτάσσουν τή λογική τους στή λογική τοῦ Θεοῦ. Πνεύματα ὑπερήφανα καί ἐγωπαθῆ. Ψυχές λερωμένες μέ ἠθικές ἀκαθαρσίες, πού χαίρονται μάλιστα καί ἐναβρύνονται γι' αὐτό, μέ ἀνομίες πολλές, ψυχές ἀμετανόητες προπάντων, ἀγέρωχες, πού σέ καμία περίπτωση δέν προσκυνοῦν Χριστό..

Πῶς νά δεχθοῦν τό μήνυμα τῶν ἀγαθῶν ἀγγελιαφόρων τοῦ Θεοῦ γιά χαρά ἀνώτερη, καθαρή, τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου χαρά, πού ἐπαγγέλλονται οἱ ἄγγελοι τῆς Βηθλεέμ. Πῶς νά ὑποδεχθοῦν κατά κάποιον τρόπον τόν Χριστόν ὡς Σωτήρα, ὅπως προανήγγειλαν οἱ ἄγγελοι τῆς Βηθλεέμ. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, πού θά γιορτάσουν Χριστούγεννα χωρίς Χριστό, ἄλλο «σωτήρα» περιμένουν. Σωτήρα πού θά τοῦς λύσει τά οἰκονομικά τους προβλήματα. Πού θά τοῦς λυτρώσει ἀπό ἀρρώστιες ἐπώδυνες καί θά τοῦς ἐξασφαλίσει σιδερένια υἰεία καί χρόνια πολλά. Περιμένουν σωτήρα γιά πλοῦτη καί κοινωνική λαμπρή ἐπιφάνεια. Ποτέ δέν διανοοῦνται σωτηρία, ὅπως τήν διανοήθηκε

ὁ ἄγγελος τῆς Βηθλεέμ, σωτηρία ψυχῆς, λύτρωση ἀπό τά ἀσθήκωτα βάρη τῆς ἀμαρτωλῆς ψυχῆς, λύτρωση ἀπό πάθη ψυχικά καί ὀλέθρια.

Ἀγαπητοί ἀδελφοί καί πατέρες

Τήν ἠθική κατάσταση τῆς ἐποχῆς μας, πού συντόμως ὑπαινιχθήκαμε καί σᾶς περιγράψαμε στήν παρούσα Ἐγκύκλιό μας, τήν γνωρίζετε, τήν βλέπετε, τήν ζεῖτε κάθε μέρα. Ἀσφαλῶς εὐχάριστη δέν εἶναι, ὅταν ἀκοῦτε πολέμους καί ὄλη τήν φρίκη τήν ἀποτροπιαστική τῶν πολεμικῶν συγκρούσεων. Ὅταν βλέπετε τήν ὀδύνη, τόν πόνο καί τούς στεναγμούς πτωχῶν ἀνθρώπων. Ὅταν παρατηρεῖτε τήν ξεδιάντροπη καταπάτηση τῶν ἠθικῶν νόμων τοῦ Θεοῦ, ἀνθρώπων χωρίς ἴχνος ἐνοχῆς νά περιφέρουν καί νά καυχῶνται μάλιστα γιά τήν ἠθική τους παρακμή. Τήν κοινωνική ἀδικία καί ἀνισότητα. Βλέπετε ὅλα αὐτά καί ὡς ἄνθρωποι μέ φόβο Θεοῦ λυπεῖσθε καί ἀνησυχεῖτε γιά τό μέλλον τοῦ κόσμου. Σήμερα ὅμως μεγάλη καί τόσο χαρμόσυνη γιορτή τῆς Ἐκκλησίας μας γιά λίγο, παρακαλῶ, ἄς τά παραμερίσουμε καί ἄς ἀναπνεύσουμε πιο ἐλεύθερα τόν ζεῖδωρο ἀέρα τῆς πίστεώς μας, τῆς πίστεώς μας στόν Νεογέννητο Θεόπλαστο Βρέφος τῆς Βηθλεέμ καί μαζί μέ τούς ταπεινοῦς ἄσημους ἀλλά τόσο προνομιούχους ποιμένες τῆς Βηθλεέμ νοερά ἄς βρεθοῦμε στό πανάγιο Σπήλαιο καί ἄς πέσουμε καί ἄς προσκυνήσουμε τόν Κύριό μας τόν μόνον Λυτρωτή καί Σωτήρα μας. Ἀμήν

Πολλά καί χριστιανικά τά ἔτη σας.

Εὐχέτης σας

Ο ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΕΩΣ
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΕΝ ΟΨΕΙ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ*

Τοῦ Ἀρχιμ. Χρυσοστόμου Δ. Μπένου
Πρωτοσυγκέλλου Ἰ.Μ. Ἐλευθεροπόλεως

Μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας ἐλπίζουμε, Σεβασμιώτατε καὶ ἀγαπητοὶ ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, νὰ μᾶς ἀξιώσει ἡ Ἀγάπη καὶ Μακροθυμία τοῦ Θεοῦ νὰ ἐορτάσουμε τὴν «μητρόπολη τῶν ἐορτῶν», κατὰ τὸν ἱερόν Χρυσόστομο, τὰ Χριστούγεννα. Νὰ βρεθοῦμε μέσα στὴ θερμὴ καὶ κατανυκτικὴ ἀτμόσφαιρα τῶν ἐκκλησιῶν μας «ἐκ νυκτός ὀρθρίζοντες» καὶ νὰ ἀκούσουμε εὐλαδικὰ ὑπέροχους, θεσπέσιους ὕμνους, ἀπὸ τὰ κάλλιστα, τὰ πιό γοητευτικὰ δείγματα τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ποιήσεως, ὕμνους πράγματι «συντόνως τεθηγμένους». Νὰ ζήσουμε ἀκόμη στιγμὲς ἀπλῆς, ἀνεκτίμητης οἰκογενειακῆς εὐτυχίας γύρω ἀπὸ τὸ γιορταστικὸ μας τραπέζι. Νὰ αἰσθανθοῦμε -μακάρι!- τὴν εὐφροσύνη τῶν χριστουγεννιάτικων ἡθῶν καὶ ἐθίμων τοῦ λαοῦ μας, ὅσα κατάφεραν νὰ ἐπιζήσουν μέχρι τίς ἡμέρες μας.

Σκοπὸς Ἑορτῆς

Ἀλλὰ ἡ ἀναζωπυρωμένη, λόγω ἐορτῆς, θρησκευτικὴ μας διάθεση δέν θὰ πρέπει νὰ περιορισθεῖ μόνο σ' αὐτά, πού ἀναφέραμε προηγουμένως. Ὡς γνωστόν οἱ γιορτές τῆς πίστεώς μας δέν λειτουργοῦν μόνο σάν «πανδοχεῖα», ἐνδιάμεσοι σταθμοὶ ξεκούρασης καὶ ἀναψυχῆς, στὸ μακρὸ καὶ ἀνιαρὸ δρόμο τῆς ζωῆς μας, σύμφωνα μέ τὸ ἀρχαῖο γνωμικόν, «βίος ἀνεόρταστος μακρὰ ὁδὸς ἀπανδόκευτος.» Οἱ γιορτές γιὰ τοὺς χριστιανούς δέν ἀποτελοῦν μόνο μία καλὴ εὐκαιρία γιὰ ἀνάπαυση σώματος καὶ ψυχῆς, μία εὐχάριστη παρένθεση στὴν ἐπίπονη πορεία τοῦ βίου μας. Συναμα εἶναι καὶ εὐκαιρίες γιὰ πνευματικὴ περισυλλογή, γιὰ ἡρεμὴ καὶ στοχαστικὴ μελέτη τοῦ ἐορταζόμενου γεγονότος ἢ προσώπου. Ἐάν λείψει αὐτὸ τὸ στοιχεῖο, τότε χάθηκε ἡ οὐσία τῆς ἐορτῆς, ἰδίως σήμερα πού ὁ ἄνθρωπος δέν περιμένει τόσο νὰ ἔλθουν οἱ γιορτές γιὰ νὰ ξεκουρασθεῖ ἢ νὰ ψυχαγωγηθεῖ. Ὑπάρχουν, ἐάν θέλει, τόσοι τρόποι καὶ τόποι ψυχαγωγίας. Αὐτός εἶναι καὶ ὁ λόγος πού τέτοιες ἅγιες ἡμέρες ἀκούμε κάποιους νὰ ἀπαντοῦν μέ ἀπάθεια, ὅταν τοὺς ρωτοῦν πὼς πέρασαν, φέρ' εἰπεῖν, τὰ Χριστούγεννα ἢ τὸ Πάσχα, λέγοντας «ὅπως τίς ἄλλες ἡμέρες...». Καμία διαφορά! Τὸ τραῖνο πέρασε ἀπὸ θαυμάσια, γραφικὰ καὶ εἰδυλλιακὰ μέρη, ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ νοῦς ἦταν προσηλωμένος ἄλλοῦ! Νοῦς γὰρ ὄρᾳ καὶ νοῦς ἀκούει!

* Ἐκφωνήθηκε στίς 17 Δεκ. 2023 στὸν Ἰ. Ν. Ἀγ. Ἐλευθερίου Ἐλευθεροπόλεως κατὰ τὴν ἐκδήλωσιν «Χριστὸς ἐν Βηθλεέμ βρεφουργεῖται».

Ἐν ὄψει, λοιπόν, τῶν Χριστουγέννων ἄς ἀφήσουμε τό πνεῦμα μας ἀπερίσπαστο γιά λίγο ἔστω χρόνο ἀπό μέριμνες βιοτικές, ἀπαγκιστρωμένο, ἐλεύθερο ἀπό ἄπειρα μικρά καί μεγάλα προβλήματα, νά προσεγγίσει εὐλαβικά τό βαθύ νόημα τῆς ἑορτῆς. Εἶναι μία εὐκαιρία νά βγεῖ, νά ξεφύγει ἀπό τό ἀποπνικτικό νέφος τῶν κοσμικῶν ἐπιθυμιῶν καί νά ἀναπνεύσει στούς ἄσπιλους καί φωτεινοὺς κόσμους τοῦ Πνεύματος.

Μυστήριον

Βέβαια πρέπει νά ὁμολογήσουμε ἐξ ἀρχῆς, ὅτι τό νόημα τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων δέν συλλαμβάνεται ἀπολύτως. Ὡς ἄνθρωποι, ὄντα πεπερασμένα καί πολλαπλῶς ἀτελῆ, εἴμαστε πολύ μικροί νά τό κατανοήσουμε σέ ὅλο τό βάθος του. «*Μυστήριον ξένον ὄρῳ καί παράδοξον*» ψάλλει ἔνθους ὁ ὑμνωδός τῆς Ἐκκλησίας μας, ἕνας ἄνθρωπος ἀσφαλῶς πίστεως καί γνώστης τῆς θεολογίας της, πού εἶχε βιώσει μέχρι τά τρίςβαθα τοῦ εἶναι του, τήν Ἐνανθρώπηση τοῦ Κυρίου. «*Ἐννόησον γαρ ἡλικὸν ἐστίν, ἥλιον ἐκ τῶν οὐρανῶν καταβάντα, ἐπὶ γῆς τρέχοντα ὄρᾶν, καί τὰς ἀκτίνας πᾶσιν ἀφιέντα ἐντεῦθεν*»¹. Σκέψου, γιά νά μεινουμε λίγο στό θέμα τῆς ἐμβάθυνσης στό νόημα τῶν Χριστουγέννων, κηρύττει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, σκέψου τί φοβερό, τί παράξενο πρᾶγμα θά εἶναι ὁ ἥλιος νά ἀποσπασθεῖ ἀπό τόν οὐρανό καί νά κατέβει κάτω καί νά τρέχει πάνω στή γῆ! Τό φαντάζεται ποτέ, τό χωρᾶ ποτέ νοῦς ἀνθρώπου; Ἄλλο τόσο μπορεῖ νά χωρέσει, νά ἐννοήσει καί ὁ κάθε ἄνθρωπος τήν Ἐνανθρώπηση τοῦ Υἱοῦ

καί Λόγου τοῦ Θεοῦ. Τό πῶς «*ὁ πρό αἰῶνων Μονογενῆς, ὁ ἀναφῆς καί ἀπλούς καί ἀσώματος, ὑπεισηῆθε μου τό φθαρτόν καί ὀρατόν σῶμα*»², πῶς, δηλαδή ἔγινε, ὁ Δημιουργός τοῦ ἀχανοῦς, τοῦ ἀπείρου σύμπαντος καί ἐσκήνωσε στό φθαρτό σῶμα τοῦ πλάσματός του...

“Τί εἶπω; ἢ τί λαλήσω”, ἐπαναλαμβάνει ὁ καθέννας μας μαζί μέ τόν ἱερό Χρυσόστομο, ἀτενίζοντας μέ δέος τό μοναδικό γεγονός τῆς Γέννησης κατά σάρκα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ «*τήν τεκουσαν ὄρῳ, τόν τεχθεντα βλέπω, τόν δέ τρόπον τῆς γεννήσεως οὐ συνορῶ*»³. Δηλαδή μέ λόγια ἀπλά: Μέ τά μάτια τῆς πίστεώς μου βλέπω κοντά στήν φάτνη τήν Παναγία Μητέρα, μέσα στή φάτνη ἀντικρίζω τό θεῖο Βρέφος, κάμω τό σταυρό μου, προσκυνῶ μέ εὐλάβεια, ἀλλά τό πῶς τό Ἅγιο Βρέφος προῆλθε ἀπό τήν πανάμωμη Παρθένο καί ἐκ Πνεύματος Ἁγίου ἀγνοῶ. Πιστεύω μέ τήν καρδιά μου ὡς χριστιανός, ἀγνοῶ ὅμως καί ὁμολογῶ τήν ἀγνοιά μου ὡς μικρός καί ἀδύναμος ἄνθρωπος. «*Οὐ φέρει τό μυστήριον ἔρευναν*»⁴.

Τό κίνητρο

Ἐάν ὅμως δέν μπορῶ ὡς πεπερασμένο ὄν, ὡς χωμάτινο, ταπεινό πλᾶσμα νά διεισδύσω στά ἀνεξερεύνητα καί ἀνεξιχνίαστα ὄντως μυστήρια τοῦ Θεοῦ, ἐν τούτοις γνωρίζω πολύ καλά ὡς πιστός χριστιανός τά κίνητρα καί τόν σκοπό αὐτῆς τῆς ἀνεκτίμητης, τῆς ὑπέρ λόγον καί ἔννοιαν προσφορᾶς τοῦ παντοδύναμου καί πανσόφου Θεοῦ πρὸς τόν κόσμο νά στείλει τό Μονογενῆ Υἱό Του μεταξύ τῶν ἀνθρώπων.

¹ Ἰ. Χρυσ. *Εἰς τήν γενέθλιον ἡμέραν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ*. 354B. ΑΑΠ21

² Ἰ. Χρυσ. *Εἰς τήν γενέθλιον ἡμέραν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ*. 394D, ΑΑΠ21

³ Ἐνθ' ἄν. 394C

⁴ Ἰδιόμελον Αἰνῶν Χριστουγέννων

Μάλιστα μερικοί νεώτεροι, σοφοί θεολόγοι συνδύασαν αυτό τό MOTIVE (κίνητρο) τῆς Θείας Ἐνανθρωπήσεως μέ τό ἐξῆς ἐρώτημα: θά ἐρχόταν ὁ Ἰησοῦς Χριστός στήν γῆ ὡς ἄνθρωπος, ἐάν δέν ἀμάρτανε ὁ ἄνθρωπος;⁵ Ἄν καί τό θέμα εἶναι ὅπως τό χαρακτηρίζουμε θεολογούμενο ἐπικρατεῖ ἡ ἀποψη, ὅτι μία θετική ἀπάντηση σέ αυτό τό ἐρώτημα δέν θά ἦταν πολύ ἄστοχη. Ναί! Θά ἐρχόταν!

«Ὅτε δέ ἦλθε τό πλήρωμα τοῦ χρόνου, θά ἀκούσουμε νά ἀντηχεῖ πάλι μεγαλοπρεπῆς ἡ φωνή τοῦ θείου Παύλου κάτω ἀπό τούς θόλους τῶν ναῶν μας στήν Χριστουγεννιάτικη Λειτουργία, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεός τόν υἱόν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπό νόμον, ἵνα τούς ὑπό νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τήν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν»⁶. Ἐξαπέστειλε ἀπ' τούς οὐρανοῦς τό Μονογενῆ Υἱό Του γιά νά κάμει πάλι τούς ἀνθρώπους παιδιά του... Ἀκόμη μαζί μέ τόν Ἀπόστολο Παῦλο θά βροντοφωνήσῃ συνηγορώντας ὁ μαθητής τῆς ἀγάπης ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης: «οὕτω γαρ ἠγάπησεν ὁ Θεός τόν κόσμον, ὥστε τόν υἱόν αὐτοῦ τόν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτόν μή ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωήν αἰώνιον»⁷.

Ἀπίστευτο φαινόταν, ἀκόμη καί γιά γέλια μάλιστα σέ ὅσους ἔμεναν ἔξω ἀπό τήν ἐκκλησία στά χρόνια τῶν Ἁγίων Πατέρων, στούς ἐπιμένοντας στήν εἰδωλολατρεία, τό γεγονός τῆς πίστεώς μας, ὅτι ὁ Θεός, ὁ Δημιουργός του παντός, ἦλθε ἐξ οὐρανοῦ καί κατοίκησε μέσα στό σῶμα τοῦ ἀνθρώπου. «Τί γάρ ἄτοπον, ἢ τί χλεύης παρ' ἡμῖν ἄξιον; Ἡ πάντως ὅτι τόν Λόγον ἐν σώματι πεφανερῶσθαι λέγομεν;». τούς ἐρωτᾷ ὁ Μέγας Ἀθανάσιος⁸. Καί ἀπαντᾷ ὁ ἴδιος πολύ ἀπλά σέ ὅσους ἀμφισβητοῦσαν τή Θεία Ἐνσάρκωση: «Γιατί ἀπορεῖτε; ἔλεγε ὁ πατριάρχης τῆς Ἀλεξανδρείας. Ἐάν ἕνας φτιάξει ἕνα σπίτι καί ὕστερα ἀπό λίγο ἐρειπωθεῖ, τί τό κακό βλέπετε, ἐάν σκεφθεῖ νά τό φροντίσει καί νά τό ἀνακαίνισαι; «πολλῶ πλέον ὁ τοῦ παναγάθου Θεοῦ Πατρός Λόγος εἰς φθοράν κατερχόμενον τό δι' αὐτοῦ γενόμενον τῶν ἀνθρώπων γένος οὐ παρεῖδεν»⁹.

Συμπεράσματα - Ἐρωτήματα

Τά Χριστούγεννα, λοιπόν, ἀγαπητοί, σύμφωνα μέ τήν διδασκαλία τῆς Γραφῆς καί τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ἡ ἐορτή τῆς ἀπειρης Ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρός τόν ἄνθρωπο. Ἄραγε λίγη ἠθική δύναμη μᾶς δίνει ἡ σκέψη αὐτή; Εἶναι ποτέ δυνατόν ὁ ἄνθρωπος νά ἐπιτρέπει νά βασανίζεται ἀπό τό ἄγχος καί τήν ψυχοφθόρα ἀγωνία, ὅταν πιστέψῃ ἀπόλυτα σέ αὐτή τήν ὑψηλή θρησκευτική ιδέα: ὅτι ὁ Θεός τόν ἀγαπᾷ, καί τόν ἀγαπᾷ μέχρι ἀπιστεύτου σημείου; Ὅταν κατανοήσῃ

⁵ Βλ. G. FLOROVSKY, CUR DEUS HOMO: THE MOTIVE OF THE INCARNATION *Εἰς Ἐυχαριστήριον*, Τιμητ. Τόμος Ἀμίλια Ἀλιβιζάτου, Ἀθήναι 1958, σ.70 ἐξ.

⁶ Γάλ. 4, 4.5

⁷ Ἰω. 3,16

⁸ Μ. Ἀθανασίου, *Περί ἐνανθρωπήσεως τοῦ Λόγου*, ΒΕΠΕΣ 30,108.

⁹ Ἐνθ. ἀν. σ.82.

βαθειά εκείνο τον τόσο παρήγορο λόγο του Ἀποστόλου: «ὅς γε τοῦ ἰδίου Υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίζεται;» (Ρωμ. 8,32). Δηλαδή, μᾶς ἔδωσε τό Παιδί του θυσιά ὁ Θεός μας καὶ δέν θά μᾶς δώσει τὰ ἄλλα, τὰ ἀπείρωσ μικρότερα;

Ἔτσι τό μήνυμα τῶν Χριστουγέννων, στρέφοντας καὶ προσανατολίζοντας τήν ἐλπίδα τοῦ ἀνθρώπου στήν Θεία Ἀγάπη, φέρνει-πρέπει- κατ' ἀρχάς γαλήνη στήν ἀγχώδη ψυχή. Δεύτερον ζυπνᾷ τή συνείδηση μας, τήν ἀνθρώπινη, τήν χριστιανική καὶ τήν ὁδηγεῖ μπροστά στό χρέος καὶ τό καθῆκον. Δηλαδή στό σπουδαῖο ἐρώτημα: Ὁ Θεός ἔγινε ἀνθρώπος ἀπό ἀγάπη γιά ἐμένα, ἐγώ πῶς ἀνταποκρίνομαι στήν Ἀγάπη τοῦ Θεοῦ;

Ἐρώτημα σοβαρό, κατάλληλο νά ἀπασχολήσει κάθε χριστιανική συνείδηση αὐτές τίς ἅγιες ἡμέρες. Εἶναι, ἄραγε, τόσο βαρῦ, τόσο δύσκολο, νά εἶμαι συνεπής στήν Ἀγάπη τοῦ Θεοῦ σέ μένα; Ἐάν «ὁ Θεός ἀγάπη ἐστίν» (Α' Ἰω. 4,8), γιατί διστάζω νά ἀκολουθήσω πιστά τίς ἐντολές του;».

Καίρια ἐρωτήματα, ἀγαπητοί, πού ἀπασχολοῦν κάθε εὐαίσθητη χριστιανική ψυχή, ιδιαίτερα μάλιστα τόσο ἐπίκαιρα στίς ἡμέρες μας, πού ἡ πρόοδος τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Τεχνολογίας χάρισαν τόση γοητεία καὶ αἴγλη στά «ἐν τῷ κόσμῳ». Σήμερα πού ἡ «ἐπιθυμία τῆς σαρκός καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν» (Α' Ἰω.2,16) ἔγιναν σχεδόν τὰ κυριότερα ἰδανικά ζωῆς, «ἰδανικά» πού κυρίευσαν τή ψυχή μας καὶ τήν προσήλωσαν ἐπικίνδυνα στήν ὕλη. Σήμερα πού τὰ κοινά καὶ δημόσια μέσα ἐνημέρωσης καὶ ψυχαγωγίας, ἡ τηλεόραση, τό βίντεο, τό διαδίκτυο, τό πολυποικίλο καὶ ἐλκυστικό θέαμα, προσελκύουν πιά πολύ τόν ἀνθρώπο ἀπό τήν θέα τοῦ Θεοῦ, τό Θέλημα τοῦ Θεοῦ, τήν Ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ὥστε νά ἐκπληρωθεῖ δραματικά ὁ προφητι-

κός ἀποστολικός λόγος «ἔσονται οἱ ἄνθρωποι... φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι» (Β' Τίμ.3,4). Οἱ ἄνθρωποι στούς ἔσχατους καιρούς πιά πολύ θά ἀγαπήσουν τίς ἡδονές ἀπό τόν Θεό. Φιλήδονοι ναί, φιλόθεοι ὄχι!

Ἴδου μερικές σκέψεις, ἀδελφοί καὶ πατέρες, ἐν ὄψει τῶν Χριστουγέννων, τοῦ μεγάλου καὶ ἀνεξιχνίαστου Μυστηρίου τῆς Θείας Ἀγάπης. Νά ἀνανεώσουμε τήν διπλή ἀγάπη μας: τήν κάθετη καὶ τήν ὀριζόντια. Τήν πίστη καὶ ἀγάπη μας στό Θεό καὶ τήν ἀγάπη καὶ τόν σεβασμό μας στόν συνάνθρωπό μας. Εἶθε ν' ἀποτελέσουν, δι' εὐχῶν σας Σεβασμιώτατε, καλή ἀφορμή γιά ἄλλες καλύτερες σκέψεις, σκέψεις καὶ πράξεις. «Χριστός γεννᾶται, δοξάσατε... Χριστός ἐξ οὐρανῶν ἀπαντήσατε...».

**Ἐάν ὠφελεῖσθε
ἀπό τό περιοδικό μας
ἐνισχύστε
μέ τή συνδρομή σας
τήν ἔκδοσή του**

**Ἐνισχύστε
παρακαλοῦμε
τό φιλανθρωπικό ἔργο
τῆς Μητροπόλεώς μας**

Οί στεναγμοί τῆς φύσεως

Πρωτ/ρου
Ἀθανασίου
Παπαδάκη

Γενικοῦ
Ἀρχιερατικοῦ
Ἐπιτρόπου

Ἔχοντας στό νοῦ μας τὰ σοφὰ καί θεόπνευστα λόγια του Ἀπ. Παύλου ὅτι καί αὐτή **«ἡ κτίσις συστενάζει καί συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν»** (Ρωμ. η, 23) βλέπουμε τήν ἐφαρμογή τῶν φυσικῶν κανόνων μέ ἀκραία φαινόμενα, τὰ ὁποῖα μᾶς ἀφήνουν ἀπορημένους καί ἄφωτους μπροστά στίς φοβερές καί ἀρνητικές συνέπειές τους. Ἀφημένοι ἰδιαίτερα οἱ πολιτισμένοι λαοί στήν κατάχρηση τῶν προϊόντων του πολιτισμοῦ τους καί ζώντας στή μέθη τῆς τεχνολογίας καί τῆς ὅσο περισσότερο ἄκρατης εὐδαιμονίας ξεχνοῦν τά ὅρια ἀντοχῆς αὐτοῦ του πλανήτη μας πού ἀπ' ὅσα λένε ὅσοι τόν εἶδαν ἀπό μακριά εἶναι τὸ πιὸ ὁμορφο ἀστέρι τοῦ γνωστοῦ στερεώματος.

Ζοῦμε στὰ χρόνια τῆς κατάχρησης. Κατάχρηση τῆς ἠθικῆς καί ἀποποίηση τῶν κανόνων της, κατάχρηση τῆς ἱστορίας καί ἀπόρριψη τῶν σελίδων της, κατάχρηση τοῦ Ἑθνους καί ἰσοπέδωση τῆς ἔννοιάς του, κατάχρηση τῶν φυσικῶν πόρων μέ προσδοκώμενο τὸν λιμὸ (πεῖνα), κατάχρηση τῶν στοιχείων πού ἔχουν σχέση μέ τὴν υἰγεία μέ τὸν φόβο τῆς ἐπέλευσης τοῦ ἄλλου λοιμοῦ (χολέρας, πανοῦκλας, ἐλονοσίας, φυ-

ματίωσης κλπ.).

Ἡ Ἐκκλησία μας μερίμνησε καί γι' αὐτὸ ὥστε ὅταν εὐσεβῆς πιστὸς προσφέρει τοὺς ἄρτους στὴν Ἐκκλησία γιὰ εὐλογία ὅπως συνέβαινε στὰ πρωτοχριστιανικά χρόνια (δειπνα ἀγάπης) νὰ μᾶς φυλάξει ὁ Θεὸς ἀπὸ κάθε θλίψη **«λοιμοῦ, λιμοῦ, σεισμοῦ, καταποντισμοῦ, πυρός, μαχαίρας, ἐπιδρομῆς ἀλλοφύλων, ἐμφυλίου πολέμου, καὶ αἰφνιδίου θανάτου».**

Κάνοντας ὁμως ἀναφορὰ στίς ἀρνητικές ἐπιπτώσεις τῆς ζωῆς μας καί τοῦ περιβάλλοντος βλέπουμε εἰκόνες ἀντίμετρες καί φρικτές. Γιατί οἱ φοβερές αὐτὲς νεροποντές; Γιατί αὐτὲς οἱ φοβερές πλημμύρες; Γιατί αὐτὲς οἱ φυσικὲς καταστροφές; Γιατί αἰτία εἶναι ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος. Ἡ ἀπερίσκεπτη ἀπερίοριστη καὶ ἄμετρη κατάχρηση ὅλων τῶν μέσων μετακίνησης τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐκμετάλλευσης τῶν πόρων τῆς γῆς ἀπὸ ξηρά, θάλασσα καὶ ἀέρα μέ τὰ ἑκατομμύρια μηχανῶν ὀδηγοῦν στὸν κορεσμό τῆς ἀτμόσφαιρας. Καὶ ὅλοι αὐτοὶ οἱ κεραυνοὶ καὶ οἱ καταρρακτώδεις βροχὲς μήπως ἀποβλέπουν καὶ στὸ φιλτράρισμά της γιὰ τὴν κοπιώδη ὑπαρξη τῆς ζωῆς ἐπάνω σὲ μία γῆ πού ἀναστενάζει;

Ἡ ἀρχαία φιλοσοφία καὶ ἡ χριστιανικὴ θεολογία κάνουν πολλές φορές λόγο στὴν ἔννοια τοῦ φράκτη. Ὁ φραγμὸς εἶναι πάντοτε προστασία στὰ λόγια μας, στὶς πράξεις μας, στὰ σπίτια μας, στὰ σύνορα κάθε χώρας. Δυστυχῶς ὅμως φραγμοὺς δὲ θέτουμε στὴν ἠθικὴ μας στὰ ἄνομα συμφέροντα περισσότερου κέρδους σὲ δόλιους σκοποὺς καὶ μέσα γιὰ τὴν κατασπατάληση τῶν πόρων τῆς γῆς. Καταργήσαμε τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον καὶ θέλουμε τὰ πάντα δικά μας. Καταργήσαμε τὸ μέτρον τῆς ἀντλησης, ὅπως ἀναφέρεται στὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ, ὅπως ἀναφέρεται στὸν Μωυσῆ καὶ τὴ Σεπφώρα. Σήμερα ἡ ὑπεράντληση καὶ καταστρατήγηση μέτρου γιὰ τὸ γλυκὸ νερὸ θὰ ὀδηγήσει σὲ ὄλεθρο ὀλόκληρη τὴν ἀνθρωπότητα.

Μολύναμε τὸν ἀέρα καὶ καταντήσαμε νὰ ἔχουμε πόλεις στὶς ὁποῖες ἐπιπολάζει τὸ καυσαέριο καὶ πολλαπλασιάζονται οἱ ἀσθένειες καὶ αὐτὴ λοιπὸν ἡ φύσις συστενάζει μαζί μας. Βλέπει μὲ ὀδύνη τὰ τεκταινόμενα, προσπαθεῖ νὰ ἀντισταθεῖ στὶς ἀντίνομες παρεμβάσεις μας καὶ αὐτὲς οἱ παρεμβάσεις εἶναι ἡ ἀμαρτία, ἡ ἀστοχία, εἶναι ἡ παράβαση τῶν ἴδιων τῶν νόμων τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος στὸ τέλος τῆς δημιουργίας εἶπε ὅτι τὰ πάντα «καλὰ λίαν».

Ἐξ ὅλων τῶν ἀνωτέρω εἶναι πασίδηλον καὶ πασιφανές ἡ ἠθικὴ κατάπτωση στὴν ὁποία ζοῦμε, ἡ δὲ ἠθικὴ κατάπτωση τιμωρεῖται ἀμείλικτα ἀπὸ τὸν δημιουργὸ Θεό μας καὶ αὐτὸ περίτρανα φαίνεται ἀπὸ τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορρα μέχρι καὶ αὐτοκρατορίες καὶ πολιτισμοὶ καὶ πόλεις, οἱ ὁποῖες θέλησαν νὰ ξεφύγουν ἀπὸ τὸν ἠθικὸ νόμο, τὸν νόμο τοῦ Θεοῦ.

Μπροστὰ λοιπὸν στὰ ἐπερχόμενα δεινὰ ὀρθώνεται ἓνα σῆμα: «**στῶμεν καλῶς**»

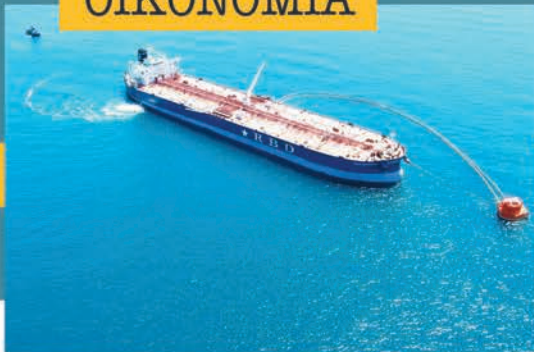
ἐπιστροφή στὶς ρίζες μας, στὰ θέσμια, στὰ διδάγματα τῶν Πατέρων μας, ἐπιστροφή στὸ μέτρο, στὴ φύση μας, τὴν ὁποία μᾶς ἔδωσε ὁ καλὸς Θεὸς γιὰ νὰ χαιρόμαστε. Περιστολὴ τῆς σπατάλης, οἰκονομία τῶν πόρων τῆς γῆς. Σεβασμὸς στὸ φυσικὸ περιβάλλον. Ἐπιστροφή στοὺς τρόπους ζωῆς καὶ βιοπορισμοῦ τῶν πατέρων μας, οἱ ὁποῖοι μὲ τὴ σωφροσύνη ποὺ τοὺς διέκρινε μὲ τὴν πίστη ποὺ τοὺς πύρωνα καὶ μὲ τὸ μέτρο ποὺ τοὺς χαρακτήριζε μᾶς ἄφησαν τὸν ὑπέροχο αὐτὸ παράδεισο τὸν ὁποῖο ἐμεῖς καταστρέψουμε. Συνυπεύθυνοι ὅλοι μας γιὰ τὴν διαιώνιση τοῦ πύργου τῆς ζωῆς στὸν πλανήτη ἃς προσθέσουμε τὸ δικό μας προσωπικὸ λιθαράκι.

Χρυσοστόμου Μητροπολίτου Ἐλευθερουπόλεως

«Ἀπὸ τὴν Πνύκα στὸν ἱερόν ἄμβωνα»

Μία πρωτότυπη ἐμπεριστατωμένη καὶ γλαφυρὴ μελέτη γιὰ τὴν προϊστορία καὶ τὴν ἐξέλιξη τοῦ θείου κηρύγματος.

ΕΜΠΑΡΓΚΟ

Τού Οικονομολόγου Νικολάου Χατζητριανταφύλλου

Στό λεξικό τό εμπάργκο ή κωλυσιπλοΐα (υπάρχει καί ὁ «αὐτόχθων ἑλληνικός» ὄρος ὡς «εἰργμός») ὀρίζεται ὡς ὁ διεθνῆς ὄρος πού χρησιμοποιεῖται γιά τόν **οἰκονομικό (καί ὄχι μόνο) ἀποκλεισμό μιᾶς χώρας ἀπό ἄλλη ἢ ἄλλες γιά λόγους ἔθνικοῦ συμφέροντος ἢ ἔθνικῆς ἀσφαλείας**. Γενικά μέ τόν ὄρο αὐτό ἀποδίδεται ἡ ἀπαγόρευση εἰσόδου καί ἐξόδου πλοίων σέ λιμένες χωρῶν, πού ἐπιβάλλεται ὁμως ἀπό κρατική ἀρχή καί ἐφαρμόζεται περισσότερο σέ διεθνεῖς ἐμπλοκές. Παλαιότερα λεγόταν καί θαλάσσιος ἀποκλεισμός. Μέ νεότερη σημασία, τό εμπάργκο εἶναι **ἡ ἀπαγόρευση πωλήσεων σέ μία χώρα κάποιων κατηγοριῶν ἐμπορευμάτων, συνήθως ὄπλων**, πού ἐπιβάλλεται ἀπό ἄλλη χώρα ἢ χώρες. Ἱστορικά ἡ ἀρχαιότερη κωλυσιπλοΐα πού ἐπιβλήθηκε ποτέ ἦταν ἐκείνη τῆς Ἀθηναϊκῆς Δημοκρατίας κατά τῶν Μεγάρων, τό γνωστό Μεγαρικό ψήφισμα, τό ὁποῖο ὑπῆρξε καί ἓνα ἀπό τά αἷτια τοῦ Πελοποννησιακοῦ Πολέμου. Κατά τό Διεθνές Δίκαιο θεωρεῖται ὡς εἰρηνικό μέτρο πίεσης καί ἔχει ἐφαρμοσθεῖ ἀρκετές φορές στήν πρόσφατη ἱστορία. Χαρακτηριστικά εμπάργκο πού ἔχουν ἐπιβληθεῖ κατά καιρούς ἦταν παλιότερα αὐτό κατά τῆς Κούβας (ἐπιβλήθηκε ἀπό τίς ΗΠΑ τό 1960 καί συνεχίζεται μέχρι σήμερα, παρά κάποιες προσπάθειες συνεννόησης καί παρά τίς συνεχεῖς, κάθε χρόνο, καταδίκες ἀπό τόν ΟΗΕ), τῆς Λιβύης, τοῦ Ἰράκ καί πρόσφατα κατά τῆς Ρωσίας. Ποιές ὁμως οἱ ἐπιπτώσεις ἐνός εμπάργκο;

Σήμερα ζοῦμε σέ μία ἐποχή «συγκοινωνούντων δοχείων» σχετικά μέ τά οἰκονομικά τῶν χωρῶν. Ἔτσι **οἱ ἐπιπτώσεις ἐνός εμπάργκο δέν ἀφοροῦν μόνο τήν χώρα κατά τῆς ὁποίας ἐπιβάλλεται ἀλλά καί τίς χώρες πού τό ἐφαρμόζουν σ' αὐτή**. Τό πρόσφατο εμπάργκο λοιπόν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνωσης κατά τῆς Ρωσίας εἶχε ἐπιπτώσεις στίς χώρες πού τό ἐπιβάλλανε καί συγκεκριμένα ὑψηλούς ρυθμούς πληθωρισμοῦ καί πιέσεις στά χρηματιστήρια. Ἀπό τήν ἄλλη πλευρά ἡ Ρωσία πού δέχεται πληγμά στίς πωλήσεις ἐνέργειας, ἀναγκάζεται νά στραφεῖ σέ ἄλλες ἀγορές, κάτι πού ὁμως δέν γίνεται αὐτόματα καί γρήγορα, ἀλλά θέλει χρόνο μέ ἀποτέλεσμα τήν οἰκονομική κρίση ἐντός τῆς επικράτειάς της. Τελικά ὅπως δείχνουν τά πράγματα, τό εμπάργκο δέν «τιμωρεῖ» μόνο τήν χώρα κατά τῆς ὁποίας ἐφαρμόζεται ἀλλά **φέρνει προβλήματα καί στίς υπόλοιπες οἰκονομίες** γι' αὐτό καί καλό ὅταν ἐφαρμόζεται αὐτό νά γίνεται μέ σωφροσύνη καί σύνεση καί ποτέ παρορμητικά. Φυσικά δέν γίνεται νά παραβλέψουμε τό γεγονός ὅτι κάποια ἐπιχειρηματικά συμφέροντα πάντα ὠφελοῦνται εἴτε «σπάζοντας» κάποιο εμπάργκο μέσω διαφορετικῶν μεταφορικῶν δικτύων, εἴτε λόγω τοῦ γεγονότος ὅτι τά προϊόντα τους βρίσκονται ξαφνικά νά μονοπωλοῦν ἀγορές πού στήν ἀντίθετη περίπτωση θά ἦταν μέσα στό πέλαγος τοῦ ἐλεύθερου ἀνταγωνισμοῦ.

Ἡ Ἀρχὴ Προστασίας Δεδομένων Προσωπικοῦ Χαρακτήρα καὶ τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν

Τοῦ **Μιχαήλ Γ. Τρίτου**
Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ Α.Π.Θ.

Ἡ Ἀρχὴ Προστασίας Δεδομένων Προσωπικοῦ Χαρακτήρα, πού **ἔχει ἀναλάβει ἐργολαβικά τὰ τελευταῖα χρόνια τὴν ἀποδόμηση τῆς ὀρθοδόξου πίστεως στὴν πατρίδα μας**, ἀποφάνθηκε πρόσφατα ὅτι μπορεῖ νὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν καὶ μαθητές πού εἶναι Χριστιανοὶ Ὁρθόδοξοι, ἀρκεῖ οἱ ἴδιοι ἢ οἱ γονεῖς τους νὰ ἐπικαλεστοῦν λόγους συνειδήσεως.

Δέν θά μείνω στὴν ἀντισυνταγματικότητα τῆς γνωμοδότησης πού ἔρχεται σέ εὐθεία ἀντίθεση μέ τὸ ἄρθρο 16.2 τοῦ Συντάγματος πού τάσσει ὡς σκοπὸ τῆς Παιδείας τὴν ἀνάπτυξη τῆς ἐθνικῆς καὶ θρησκευτικῆς συνειδήσεως τῶν μαθητῶν. Αὐτὰ ἔχουν κατὰ κόρον εἰπωθεῖ ἀπὸ διακεκριμένους νομικούς. Ἐγὼ θά σταθῶ στὴν ἀνθρωπιστική καὶ πολιτιστική διάσταση τοῦ θρησκευτικοῦ μαθήματος καὶ στὴν ἀναγκαιότητα τῆς ὑπο-

χρεωτικῆς παρουσίας του στό χώρο τῆς ἐκπαίδευσης.

Τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν ἐντάσσεται στὴν κατηγορία τῶν λεγομένων ἀνθρωπιστικῶν μαθημάτων. Προβάλλει τὸν Χριστιανισμό ὡς τέλειο ἀνθρωπισμό, καλλιεργεῖ τὴν ἠθική συνείδηση καὶ ἀποτελεῖ μιά δυναμικὴ παρεμβολή στὴ ζωὴ τῶν μαθητῶν. Παράλληλα ικανοποιεῖ θεμελιώδεις προδιαθέσεις τῆς ἀνθρωπίνης υπάρξεως. Ρίχνει πλούσιο φῶς στὰ αἰχμηρά ὑπαρξιακά καὶ μεταφυσικά ἐρωτήματα τῶν μαθητῶν. Δημιουργεῖ ἀνώτερα ὄντολογικά βιώματα. Ἐξαλείφει τίς ἐξανδραποδιστικές καὶ ἀνθρωποποιητικές παρενέργειες τοῦ τεχνικοῦ πολιτισμοῦ. Δημιουργεῖ προγεφυρώματα γιὰ τὴν ἐπανασύνδεση τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων καὶ φέρνει τὸν μαθητὴ σέ ἐπαφή μέ τὴν μακραίωνη παράδοση τοῦ Γένους. **Γενικά εἶναι ἓνα μάθημα πού σχετίζεται μέ τὴν ὑπαρξιακὴ καὶ μεταφυσικὴ**

όντοτητα τοῦ ἀνθρώπου, τὴν ἀνάπτυξη τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τὴν ἠθικὴ θωράκιση τῆς προσωπικότητας.

Τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν δέν εἶναι ἀπλή πίστη. Δέν εἶναι ἀπλό βίωμα, ἀλλά τό κλειδί τῆς ἐρμηνευτικῆς προσεγγίσεως τοῦ πολιτισμοῦ μας. Ὅπως παρατηρεῖ ὁ Hartmunt von Hentig «*Ἡ θρησκεία εἶναι μέρος τοῦ πολιτισμοῦ μας, ἀκόμη καὶ στήν ἐκκοσμηκευμένη του μορφή, Δέν κατανοεῖ κανεῖς αὐτόν τόν πολιτισμό, ἐάν δέν δεῖ τή θρησκευτικὴ ρίζα τῶν θεσμῶν, τῶν μορφῶν καὶ τῶν ἀξιῶν του. Ἡ γενικὴ μόρφωση ἀκόμη καὶ ἐνός ἀθέου στόν κόσμον μας δέν μπορεῖ νά εἶναι “γενικὴ”, ἐάν δέν περιλαμβάνει τή θρησκεία».*

Στά θρησκευτικὰ διδάσκεται κατὰ κύριο λόγο ὁ Χριστιανισμός. **Ὁ Χριστιανισμός** ὅμως δέν ὑπῆρξε καὶ δέν ὑπάρχει μόνον ὡς θρησκευτικὴ πίστη, **ὑπῆρξε καὶ ὑπάρχει συγχρόνως καὶ ὡς ἱστορικὸ καὶ πολιτιστικὸ μέγεθος τεραστίων διαστάσεων**, πού χώρισε στά δύο τὴν παγκόσμια ἱστορία καὶ κυριολεκτικὰ διέπλασε τό βυζαντινὸ καὶ νεώτερο ἑλληνισμό καὶ ἀπετέλεσε τὴ βάση τῆς δημιουργίης τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ. Συνεπῶς, ὁ Χριστιανισμός ὡς τέτοιο μέγεθος δέν μπορεῖ νά παραθεωρηθεῖ ἀπὸ τό ἑλληνικὸ σχολεῖο. Ἄλλωστε καὶ σύγχρονοι μεγάλοι φιλόσοφοι προερχόμενοι ἀπὸ τό χώρο τοῦ Μαρξισμού ὅπως ὁ Bolch, ὁ Garandy, ὁ Kolakowski κ.ἄ., θεωροῦν ὅτι χωρίς τὴ συμβολή τοῦ χριστιανισμοῦ εἶναι ἀδύνατη ἡ βελτίωση καὶ ἀναγέννηση τοῦ κόσμου.

Ὁ Χριστιανισμός καθοδήγησε τὴν πνευματικὴ ζωὴ τῆς ἀνθρωπότητας. Ἐπέδρασε στή διαμόρφωση τοῦ δικαίου, στοὺς κοινωνικοὺς θεσμούς καὶ στόν φιλοσοφικὸ στοχασμό. Ἐξῆρε τὴν ἀνθρώπινη προσωπικότητα. Ἀνακήρυξε τὴν ἀνθρώπινη ἀξία. Κατάργησε τὴ δουλεία. Χειραφέτησε τὴ γυναίκα. Ἐξαγίασε τό γάμο. Ἀπεδοκίμασε τὴ συστηματικὴ παιδοκτονία. Λέπτυνε τὴν τέχνη. Ἡμέρωσε τὰ ἦθη. Ἐξευγένισε τό οἰκογενειακὸ καὶ πολι-

τειακὸ δίκαιο. Ἀνέβασε τόν ἄνθρωπον στό ἀνώτατο σκαλοπάτι τῶν ἀξιῶν. Περιορίσε τὴν κρατικὴ αὐθαιρεσία καὶ προστάτευσσε τοὺς ἐργαζομένους ἀπὸ τὴν ἐκμετάλλευση. Πέραν αὐτῶν, ἡ ἐννοια τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, ἡ ἰσότητα τῶν δύο φύλων, τό ἀγαθὸ τῆς ἐλευθερίας, ἡ κοινωνικὴ δικαιοσύνη, οἱ ἀγώνες γιὰ τὴν παγκόσμια εἰρήνη, τὴν καταπολέμηση τῶν φυλετικῶν διακρίσεων καὶ τὴν κοινωνικὴ δικαιοσύνη εἶναι πολύτιμα δῶρα τοῦ Χριστιανισμοῦ στήν ἀνθρωπότητα.

Ἡ ἱστορικὴ ἀλήθεια διακηρύσσει πὼς ὅ,τι ἀληθινὸ ὑπάρχει στόν εὐρωπαϊκὸ πολιτισμὸ στοὺς τομεῖς τοῦ ἐξανθρωπισμοῦ, τῆς πρόνοιας καὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως, βρίσκει στόν Χριστιανισμό τὴ σωστὴ του θέση καὶ καταξίωση. Ὅπως χαρακτηριστικὰ γράφει ὁ Ἔλιοτ «*ὄλη μας ἡ πνευματικὴ πορεία ὡς τὰ σήμερα μονάχα μέ τό πρῖσμα τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀποκτᾷ βαθύτερη σημασία».*

Μέ τὴ βοήθεια τοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος ἡ Εὐρώπη ἀπέκτησε ἐνιαία συνείδηση, τὴν ὁποία ἔκτοτε ἔχει. Ὅπως παρατηρεῖ ὁ Μπρωντέλ «*ὁ Εὐρωπαῖος, ἀκόμη κι ἂν εἶναι ἄθεος, παραμένει δέσμιος μιᾶς ἠθικῆς καὶ μιᾶς ἀντίληψης πού ἔχουν βαθιές ρίζες στή χριστιανικὴ παράδοση. Παραμένει χριστιανικῆς καταγωγῆς πού ἔχασε τὴν πίστη του».*

Γενικά, ὁ Χριστιανισμός δέν εἶναι σκοταδισμός, ὅπως μερικοὶ κακοπροαίρετοι καὶ ἀνιστόρητοι τονίζουν, ἀλλά ἡ μεγαλύτερη ἐκπολιτιστικὴ δύναμη πού ἐξυψώνει τὴν πολιτιστικὴ στάθμη καὶ ἀσκεῖ εὐεργετικὴ ἐπίδραση σέ ὅλες τίς ἐκφάνσεις καὶ ἐκδηλώσεις τοῦ πολιτισμοῦ. Καὶ τοῦτο, γιατί ἀσχολεῖται μέ τὴν καλλιέργεια τῆς ψυχῆς, ἡ ὁποία εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ πολιτισμοῦ.

Στό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν μαθαίνουμε ὅτι στόν Χριστιανισμό δέν ἔχουμε οὔτε ἓναν ἄκρατο δογματισμό, πού ὀδηγεῖ στήν τυπολατρία οὔτε μιὰ ἐγκόσμια κοινωνικὴ διάσταση πού τόν ὑποβιβάζει σέ ἓναν

άπλο κώδικα ήθικης. Αντίθετα έχουμε έναν **τέλειο συνδυασμό μεταφυσικού καί ιστορικού, αιώنيου καί παροδικού**, ένανθρωπήσεως του Θεού καί θεώσεως του ανθρώπου.

Όσοι κατηγορούν τό μάθημα των Θρησκευτικών ότι διδάσκει έναν άκρατο δογματισμό πού όδηγεϊ στην τυπολατρία, θά πληροφορηθούν ότι ή διδασκαλία της πίστεως δέν περιλαμβάνει μόνο τή θεολογία καί τήν έσχολογία, αλλά καί τήν ήθική, ή όποία όρίζει τίς βασικές αρχές της κοινωνικής ζωής του Χριστιανού στην κοινωνική διαδικασία.

Ένα άλλο στοιχείο πού προβάλλει

στούς μαθητές τό μάθημα των Θρησκευτικών είναι ή έλληνορθόδοξη παράδοση. Αυτή δέν είναι μιά στείρα παρελθοντολογία ούτε μιά άγονη έπιστροφή σε παρωχημένες μορφές ζωής. Είναι ένας συσσωρευτής πείρας ζωής, ένα δυναμικό γίνεσθαι καί μιά ζωντανή παρουσία, πού γονιμοποιεϊ καί τρέφει τή νεοελληνική μας διάρκεια. Αυτή τήν παράδοση τή ζοϋμε καθημερινά στην Έκκλησία, στην τέχνη, στη λογοτεχνία, στα ήθη καί τά έθιμα του λαού μας. Ό έτήσιος γιορταστικός κύκλος του έλληνικού λαού έχει ως άξονα τήν εκκλησιαστική ζωή, πού του προσδίδει ένα βαθύτερο νόημα στην καθημερινότητά του.

Από τό μάθημα των Θρησκευτικών ό μαθητής θά πληροφορηθεϊ για τή στενή σχέση Όρθοδοξίας καί Έλληνισμού. Η Όρθοδοξία συνδέθηκε με τον Έλληνισμό με ένα σύνδεσμο αγάπης αίματηρης, θυσίας καί θριάμβου. Βοήθησε τό έλληνικό Έθνος νά διατηρήσει τήν ιστορική του μνήμη καί αυτοσυνειδησία.

Από όσα εκτέθηκαν φαίνεται καθαρά ότι **λόγοι ιστορικοί, έθνικοί, παιδαγωγικοί καί πολιτιστικοί επιβάλλουν τήν αναγκαιότητα της υποχρεωτικής παρουσίας του μαθήματος των θρησκευτικών στα σχολεία.** Μονάχα άτομα προκατειλημμένα καί άνιστόρητα είναι δυνατόν νά άμφισβητούν τήν αναγκαιότητα αυτού του μαθήματος.

Αυτοί οι ήμιμαθεις, οι σνόμπ, οι ξεθυμασμένοι φυλετικά Έλληνες, όπως θά τους άποκαλοϋσε ό άείμνηστος Σρατής Μυριβήλης, δέν είναι σε θέση νά ένοήσουν τή βιολογική δύναμη πού έχει ή έλληνορθόδοξη παράδοση στη διατήρηση της

έθνικης ζωής. Δυστυχώς, φθάνουν στό σημείο είτε από άμάθεια είτε από σκοπιμότητα προπαγανδιστική νά συγχέουν τήν έννοια παράδοση με τήν έννοια αντίδραση καί όπισθοδρομηση καί νά θέλουν νά βάλουν βέβηλο χέρι στη μεγαλύτερη πολιτιστική σύνθεση της ανθρωπότητας.

Έιδιατερα σήμερα, πού ζοϋμε σε μιά έποχή ανακατατάξεως καί συγχύσεως ιδεών, σε μιά έποχή ολοκληρωτικού μηδενισμού καί όριστικής άνατροπής των άξιων, ή ανθρωπότητα έχει άνάγκη από τήν ανθρωπιστική καί ήθοπλαστική στήριξη του μαθήματος των Θρησκευτικών. Ένα μάθημα πού ύπηρετεϊ τήν οικουμενική αντίληψη του ανθρώπου, τήν έλληνική αυτοσυνειδησία καί τήν ήθική θωράκιση της προσωπικότητας. Είναι τό μάθημα πού προσφέρει πρότυπα ζωής, καλλιεργεϊ τόν κοινοτισμό καί τήν άγωγή των άξιων έναντι του άτομοκεντρισμού καί του στείρου εϋδαιμονισμού.

Τό Προσκύνημα τῆς Μητροπόλεώς μας στήν Αἴγυπτο, στό Σινᾶ καί στούς Ἁγίους Τόπους

Μέ ἐπιτυχία πραγματοποιήθηκε τό ἑπταήμερο προσκύνημα, 15-21 Σεπτεμβρίου 2023, στό Κάιρο, στό Σινᾶ καί στούς Ἁγίους Τόπους πού διοργάνωσε ἡ Ἱερά Μητρόπολη Ἐλευθερουπόλεως μέ τίς εὐλογίες τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐλευθερουπόλεως κ. Χρυσόστομου.

Ἡ μακρινή ἐκδρομή ξεκίνησε τήν Παρασκευή 15 Σεπτεμβρίου 2023 ἀπό τήν Ἐλευθερούπολη μέ 47 προσκυνητές μέ ἐπικεφαλῆς τόν Πρωτοσύγκελλο τῆς Μητροπόλεως Ἀρχιμανδρίτη Χρυσόστομο Μπένο καί δύο κληρικούς τῆς Μητρο-

πόλεως μας. Τελείωσε σύν Θεῷ τήν Πέμπτη 21 Σεπτεμβρίου.

Οἱ προσκυνητές μέ ἐπικεφαλῆς τούς τρεῖς κληρικούς, ἐπισκέφθηκαν ἀρχικά τήν Ἱερά Μονή Ἁγίου Νικολάου, ὅπου βρίσκεται τό κελλί τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου, καί τήν Ἱερά Μονή Ἁγίου Γεωργίου στό Παλαιό Κάιρο, ὅπου ξεναγήθηκαν στούς χώρους τῆς ἀπό τόν καθηγούμενο Ἀρχιμανδρίτη Δαμασκηνό Αλαζραΐ.

Στή συνέχεια ἀκολούθησε ἐπίσκεψη στό Ἀρχαιολογικό Μουσεῖο τῆς Αἰγύπτου, ὅπου στεγάζονται φαραωνικά ἀριστουργήματα ἀμύθητης ἀξίας χιλιάδων ἐτῶν. Ἡ ξενάγηση

στό Κάιρο ολοκληρώθηκε με την επίσκεψη στις Πυραμίδες του Χέοπα και τη Σφίγγα.

Οί προσκυνητές μετά από πολύωρο ταξίδι μέσα στην έρημο της Αιγύπτου επισκέφτηκαν την Ίερά Μονή Άγιας Αικατερίνης του Θεοβάδιστου ὄρους Σινᾶ. Ἄφοῦ θαύμασαν τὴν ὁμορφιά τοῦ τοπίου ξεναγήθηκαν στὴν Ίερά Μονή καὶ τὸ Μουσεῖο, ὅπου φυλάσσονται ἀνεκτίμητοι πολιτιστικοὶ καὶ θρησκευτικοὶ θησαυροὶ. Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς προσκυνητές ἀνέβηκαν τὴν κορυφή τοῦ ὄρους ὅπου ὁ Μωυσῆς ἔλαβε τίς δέκα ἐντολές ἀπὸ τὸν Θεό. Ἐκεῖ στό παρεκκλήσιο τοῦ προφήτου Μωυσέως ὁ π. Ζαχαρίας ἐτέλεσε τὴν Θεία Λειτουργία καὶ ὅλοι κοινώνησαν τῶν ἀχράντων μυστηρίων.

Μετά ἀπὸ τετραήμερη παραμονή στὴν Αἴγυπτο οἱ προσκυνητές ἐπισκέφτηκαν τὴν Ἁγία Πόλη Ἱερουσαλήμ.

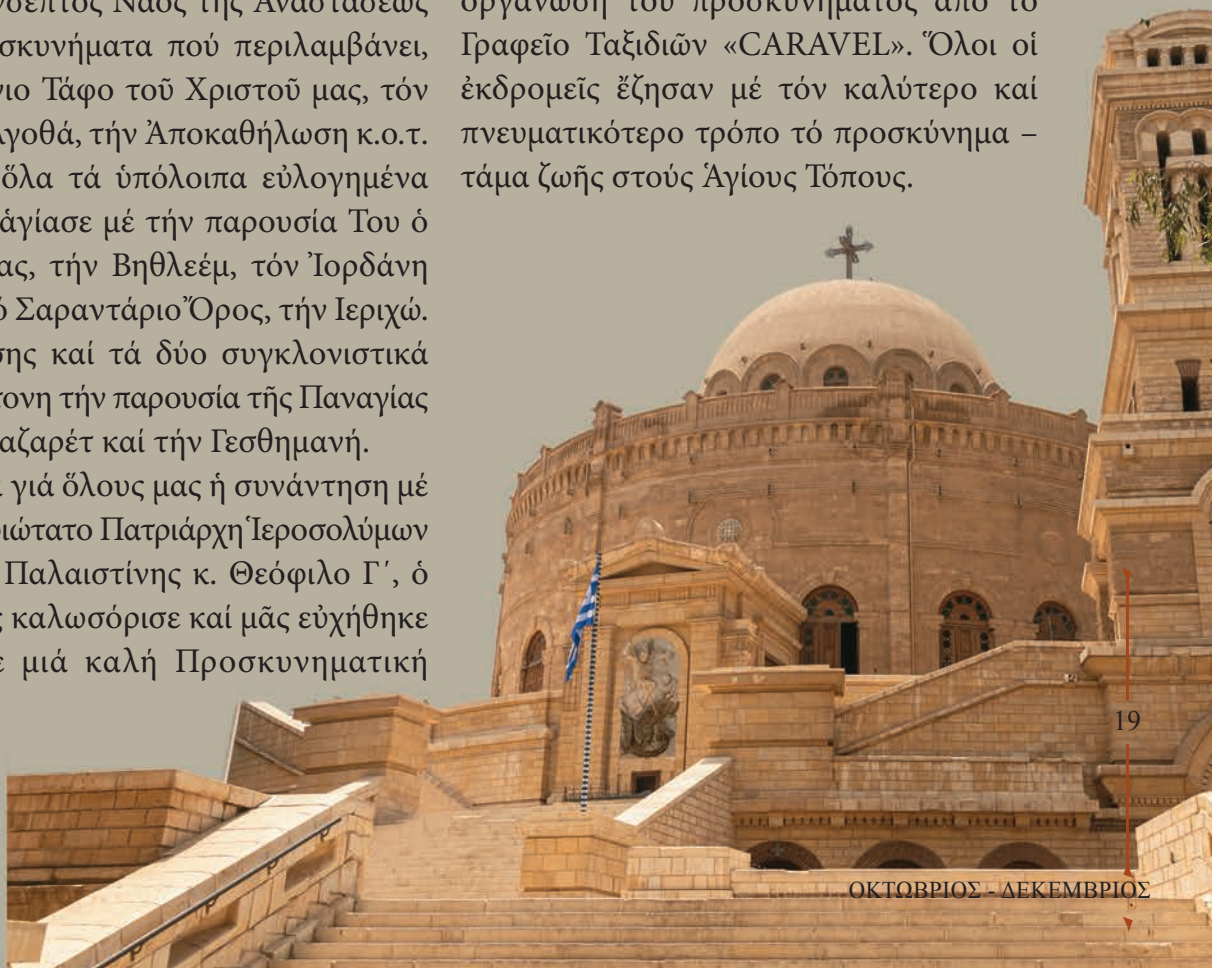
Ἐπίκεντρο τοῦ εὐλογημένου ὁδοιπορικοῦ ἦταν ὁ πάνσεπτος Ναός τῆς Ἀναστάσεως μέ τὰ προσκυνήματα πού περιλαμβάνει, τὸν Πανάγιο Τάφο τοῦ Χριστοῦ μας, τὸν Φρικτὸ Γολγοθά, τὴν Ἀποκαθήλωση κ.ο.τ. Ἀλλά καὶ ὅλα τὰ ὑπόλοιπα εὐλογημένα μέρη, πού ἀγίασε μέ τὴν παρουσία Του ὁ Χριστός μας, τὴν Βηθλεέμ, τὸν Ἰορδάνη Ποταμό, τὸ Σαραντάριο Ὅρος, τὴν Ἱεριχά. Ὅπως ἐπίσης καὶ τὰ δύο συγκλονιστικὰ μέρη μέ ἔντονη τὴν παρουσία τῆς Παναγίας μας, τὴν Ναζαρέτ καὶ τὴν Γεσθημανή.

Εὐλογία γιὰ ὅλους μας ἡ συνάντηση μέ τὸν Μακαριώτατο Πατριάρχη Ἱεροσολύμων καὶ πάσης Παλαιστίνης κ. Θεόφιλο Γ', ὁ ὁποῖος μᾶς καλωσόρισε καὶ μᾶς εὐχήθηκε νὰ ἔχουμε μιὰ καλὴ Προσκυνηματικὴ

Θεωρία στοὺς Ἁγίους Τόπους καθὼς καὶ ἡ τέλεση Ἱεῤᾶς Ἀγρυπνίας στὸν Πανάγιο Τάφο τοῦ Κυρίου μας πού τελέσθηκε παρουσία ὄλων τῶν ἐκδρομῶν.

Ἐνα ὁδοιπορικὸ πλούσιο σέ ἱερές ἀναμνήσεις καὶ ἔντονες συγκινήσεις. Τὰ συναισθήματα ἀνάμικτα ἀπὸ τὴν ὄλη ἀτμόσφαιρα τοῦ ταξιδιοῦ μας. Πολλὰ τὰ Ἅγια Προσκυνήματα. Πολλὰ τὰ πνευματικὰ ὀφέλη ἀπὸ τὴν βιωματικὴ προσέγγιση κορυφαίων στιγμῶν τῆς Χριστιανοσύνης πού ἀναφέρονται στὴν Παλαιὰ καὶ Καινὴ Διαθήκη.

Ὡστόσο τὴν ἀτμόσφαιρα τοῦ ταξιδιοῦ διαμόρφωσαν καὶ οἱ ἄνθρωποι πού συμμετεῖχαν σ' αὐτό. Πρωτίστως οἱ κληρικοὶ καὶ ἐν συνεχείᾳ οἱ συμμετέχοντες λαϊκοὶ, καλοπροαίρετοι ἄνθρωποι, χωρὶς γκρίνιες, μιζέριες καὶ ἀπαιτήσεις. Ἄπλοι, ἐγκάρδιοι, μέ οὐσιαστικὸ περιεχόμενο καὶ βαθειὰ πίστη στό Θεό. Ἄψογη ὁμως καὶ ἡ ὀργάνωση τοῦ προσκυνήματος ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Ταξιδιῶν «CARAVEL». Ὅλοι οἱ ἐκδρομεῖς ἔζησαν μέ τὸν καλύτερο καὶ πνευματικότερο τρόπο τὸ προσκύνημα – τάμα ζωῆς στοὺς Ἁγίους Τόπους.

*Κατά τον μήνα
Σεπτέμβριον
2023 ὁ Σεβασμιώ-
τατος Μητροπολίτης
μας κ. Χρυσόστομος:*

Ἐλειτούργησε καὶ ὠμίλησε:

Τὴν 2^α εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου, τὴν 8^η εἰς τὴν Ἱεράν Μονὴν τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος Χρυσοκάστρου, τὴν 9^η εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερόν Ναόν τῆς Ἁγίας Ἄννης Νικησιάνης,

Ἱ. Ν. Ἁγίας Ἄννης

τὴν 14^η εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερόν Ναόν τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ Γεωργιανῆς, τὴν 17^η ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Ἁγίας Σοφίας εἰς τὸν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Ἐλαιοχωρίου, τὴν 24^η εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Νικολάου, τὴν 26^η εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου Ἁγίου Χριστοφόρου.

Ἐτέλεσε:

Τὴν 11^η τὸν Ἀγιασμόν ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν μαθημάτων εἰς τὸ Λύκειον Ἐλευθερουπόλεως, ὠμίλησε ἐπικαίρως εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ τοὺς εὐχήθηκε εὐλογημένη καὶ καρποφόρα τὴ νέα σχολικὴ χρονιά. Ἐγκύκλιος τοῦ Μητροπολίτου μας ἀνεγνώσθη ὑπὸ τῶν Ἐφημερίων εἰς ὅλα τὰ σχολεῖα τῆς Ἐπαρχίας μας, τὴν 19^η τὸν Ἀγιασμόν εἰς τὸ

Ἰδρυμα Χρονίων Παθήσεων Ἐλευθερουπόλεως, τὴν 23^η τὸ διετές μνημόσυνον τοῦ π. Φιλίππου Ἀβραμίδη εἰς τὴν Ἱεράν Μονὴν τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος Χρυσοκάστρου, Ἱεροκήρυκος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ κτήτορος τῆς ὡς ἄνω Ἱερᾶς Μονῆς.

Εὐλόγησε:

Εὐγενῶς προσκληθεῖς, τὴν 10^η τὸν Γάμον τῶν Πασχάλη Παπαθεοδώρου καὶ Χρυσούλας Μπάμπα εἰς τὸν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου εἰς τὸν Ἁγιον Χριστόφορον, τὴν 17^η τὸν Γάμον τῶν Ματθαίου Κουκουτίνη καὶ τῆς Δήμητρας -Σαββίνας Συριδάκη εἰς τὸν Ἱερόν Ναόν Ἁγίας Μαρίνης Νέας Ἡρακλείτσης.

Δισκοφορία:

Τὴν 14^η κατόπιν ἐντολῆς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος περιήχθη δίσκος εἰς τοὺς Ἱερούς Ναοὺς ὑπὲρ τῶν πλημυροπαθῶν τῆς Θεσσαλίας. Τὸ συλλεγὲν ποσὸν τῶν δέκα χιλιάδων (10.000,00) εὐρῶ ἐστάλη εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον διὰ τὸν ὡς ἄνω σκοπὸν.

*Κατά τον μήνα Ὀκτώβριον 2023 ὁ Σεβασμιώ-
τατος Μητροπολίτης μας κ. Χρυσόστομος:*

Ἐλειτούργησε καὶ ὠμίλησε:

Τὴν 1^η εἰς τὴν Ἱεράν Μονὴν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου καὶ εἰς τὸν πανηγυρίζοντα αὐτῆς Ἱερόν Ναόν Παναγίας Γοργοεπηκόου, τὴν 15^η εἰς τὸν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Ἀκροποτάμου, τὴν 22^α εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ὅπου καὶ προέστη τῆς Δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἀπελευθερώσει τῆς Πόλεως καὶ τῆς Ἐπιμνημοσύνου δεήσεως εἰς τὸ Ἡρῶν τῆς Πόλεως, τὴν 26^η εἰς τὴν πανηγυρίζουσαν Ἱεράν Μονὴν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Νι-

Δοξολογία επί τῆ ἀπελευθερώσει τῆς Πόλεως

κησιάνης, τὴν 29^η εἰς τὸν Ἱερόν Ναόν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Κολωνοῦ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ὅπου καὶ ἐτέλεσεν τὸ τεσσαρακονθήμερον μνημόσυνο τοῦ Ἐλευθεροπολίτη καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη μέλους τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου Ἐλευθεροπόλεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας Γεωργίου Κζούνια.

Ἱ.Ν. Ἀγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Κολωνοῦ Ἀθηνῶν

Ἐχοροστάτησε καὶ ὠμίλησε:

Τὴν 25^η εἰς τὸν Ἑσπερινόν τοῦ πανηγυρίζοντος Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Γαληψοῦς.

Προέστη:

Τὴν 28^η τῆς Δοξολογίας ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ Ἐπετειῷ τοῦ 1940 εἰς τὸν Καθεδρικόν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου καὶ τῆς ἐπιμνημοσύνου δεήσεως εἰς τὸ Ἡρώων τῆς Πόλεως.

Συμμετέσχε:

Τὴν 9^η, 10^η καὶ 11^η τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὡς καὶ εἰς τὰς ἐκλογὰς τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν καὶ Θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων: Παραμυθίας κ.κ. Σεραπίωνος, Φλωρίνης κ.κ. Εἰρηναίου, Θεσσαλονίκης κ.κ. Φιλοθέου, Τανάγρας κ.κ. Ἀποστόλου, Σαλῶνων κ.κ. Ἰγνατίου, Ταλαντίου κ.κ. Ἐπιφανίου, Θεσπῶν κ.κ. Παύλου, Σκοπέλου κ.κ. Νικοδήμου, Λακεδαιμονίας κ.κ. Θεοφίλου, Ἀμφιπόλεως κ.κ. Χριστοφόρου, Σταυροπηγίου κ.κ. Ἀλεξίου, Καρυουπόλεως κ.κ. Νεκταρίου καὶ Φωτικῆς κ.κ. Νεκταρίου.

Πραγματοποίησε:

Τὴν 17^η τὴν πρώτην μηνιαίαν Ἱερατικὴν Σύναξιν τῆς Κατηχητικῆς περιόδου 2023 - 2024 εἰς τὸ Συνεδριακόν Κέντρον «Ὁ Ἱερός Χρυσόστομος» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἀφοῦ προηγουμένως ἐτέλεσε τὸν Ἀγιασμόν,

Πρώτη Ἱερατικὴ Σύναξι

μέ θέμα «Εἰσαγωγή στὴν Ποιμαντικὴ τῶν Ἁγίων Πατέρων». Τὴν εἰσήγηση παρουσίασε ὁ Γενικός Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος π. Ἀθανάσιος Παπαδάκης. Ἀκολούθησε γόνιμος καὶ ἐποικοδομητικός διάλογος.

Εὐλόγησε:

Τὴν 14^η εὐγενῶς προσκληθεὶς τὸν Γάμον τῶν Γεωργίου Ἀραμπατζῆ καὶ Δήμητρας Παπαδοπούλου εἰς τὸν Ἱερόν Ναόν Ἁγίας

Μαρίνης Νέας
Ἡρακλείτης.

Κατά τόν μήνα Νοέμβριον 2023 ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Χρυσόστομος:

Ἐλειτούργησε καί ὠμίλησε:

Τήν 5^{ην} εἰς τόν Ἱερόν Ναόν Ἁγίας Σοφίας

Ἁγία Σοφία Θεσσαλονίκη

Θεσσαλονίκης, ὅπου καί προέστη τῆς δοξολογίας διά τήν ἀπελευθέρωσιν τῆς Νήσου Λέσβου, προσκεκλημένος τοῦ Προέδρου τοῦ Συλλόγου Λεσβίων Θεσσαλονίκης, τήν 8^{ην} εἰς τόν πανηγυρίζοντα Ἱερόν Ναόν τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Χρυσοκάστρου, τήν 9^{ην} εἰς τόν πανηγυρίζοντα Προσκυνηματικόν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου Ἐλευθερουπόλεως, τήν 11^{ην} εἰς τόν Μητροπολιτικόν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Νικολάου Ἐλευθερουπόλεως ἐπί τῆ ἑορτῆ τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ, τήν 12^{ην} εἰς τόν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Νικολάου Νέας Περάμου, ὅπου καί προέστη τῶν μνημοσύνων τῆς Ρήτας Τσίγκα καί Νικολάου Μπαρέτα, τήν 13^{ην} εἰς τόν Καθεδρικόν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου Ἐλευθερουπόλεως ἐπί τῆ ἑορτῆ τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου καί τῆς ὀνομαστικῆς του ἑορτῆς, ὅπου καί ἐτέλεσε τήν εἰς Διάκο-

Εἰς Διάκονον χειροτονία Γεωργίου Χριστογιάννη

νον Χειροτονίαν τοῦ Γεωργίου Χριστογιάννη. Πρὶν τό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας τόν Σεβασμιώτατο, ἐκ μέρους τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου, προσεφώνησε ὁ ἐορτάζων Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μας Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Μπένος. Ὁ Σεβασμιώτατος κλείνοντας τήν πανηγυρικὴν καί μεγαλοπρεπεστάτην Θεῖαν Λειτουργίαν εὐχαρίστησε Κληρικούς, Ἄρχοντες καί Λαόν διά τήν συμμετοχὴν τους, τίς εὐχές τους καί τήν παρουσίαν τους εἰς τήν ἑορτάσιμον αὐτὴν ἡμέραν, τήν 19^{ην} εἰς τὴν Ἱεράν Μονὴν Ἁγίου Παντελεήμονος Χρυσοκάστρου, ὅπου καί ἐχειροτόνησεν Διάκονον τόν Ἥλιαν Νικολέτον, τήν 21^{ην} εἰς τόν πανηγυρίζοντα Ἱερόν Ναόν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Νικησιάνης, τήν 25^{ην} ἐπί τῆ ἑορτῆ τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης εἰς τόν Ἱερόν Ναόν Ἁγίου Δημητρίου Μελίσης, τήν 30^{ην} εἰς τόν πανηγυρίζοντα Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου τῆς ὁμωνύμου Ἐνορίας.

Χειροτονία εις Διάκονον Ἡλία Νικολέτου

Ἐχοροστάτησε καὶ ὠμίλησε:

Τὴν 7^{ην} εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερόν Ναόν τῶν Ἐλευθερῶν, τὴν 10^{ην} εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ, ὅπου μεγαλοπρεπῶς τιμᾶται εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ προέστη τῆς Μεγαλοπρεποῦς Λιτανείας τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας καὶ τῶν Ἱερῶν Λειψάνων τοῦ Ἁγίου πού τιμᾶται ὡς ὁ Προστάτης τῆς Πόλεως, τὴν 12^{ην} εἰς τὸν πανηγυρικὸν Ἑσπερινὸν τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου μετὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σιδηροκάστρου κ.κ. Μακαρίου, ὅστις ἐχοροστάτησεν εἰς τὸν Ἑσπερινὸν καὶ ὠμίλησε εἰς τὸ Ἐκκλησίασμα παρουσία τῶν Ἀρχῶν καὶ ἀπάντων τῶν Κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου, τὴν 20^{ην} εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τοῦ πανηγυρίζοντος Ἱεροῦ Ναοῦ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Νικησιάνης.

Ἐτέλεσε:

Τὴν 27^{ην} τὸν Ἀγιασμόν ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν Κύκλων Μελέτης Ἁγίας Γραφῆς Κυριῶν εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

Προέστη:

Τὴν 18^{ην} τοῦ τεσσαρακονθημέρου μνημοσύνου τοῦ Στεργίου Μανώλη καὶ τῆς συζύγου του Εὐαγγελίας εἰς τὸν Ἱερόν Ναόν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Νικησιάνης, τὴν 24^{ην} τῆς Ἐξοδίου Ἀκολουθίας τοῦ Ἱεροψάλτου Ἀποστόλου Κεχαγιᾶ εἰς τὸν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἀποστόλου Θωμᾶ Παλαιοχωρίου, τὴν 27^{ην} τῆς Ἐξοδίου Ἀκολουθίας τῆς προεστῶσης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Δημητρίου Νικησιάνης Φιλοθέης Μοναχῆς εἰς τὸν Ἱερόν Ναόν τῆς Παναγίας Γοργοεπηκόου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

Ἐδωσε:

Τὴν 9^{ην} συνέντευξιν εἰς τὸ 1Chanel Καβάλας ἐπὶ ἐπικαίρων θεμάτων.

Χειροτονίες Διακόνων

Τὴν 13^{ην} ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας κ. Χρυσόστομος ἐχειροτόνησεν εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου Διάκονον τὸν Γεώργιον Χριστογιάννην υἱὸν τοῦ Ἐφημερίου Κηπίων π. Ἰωάννου, ἕγγαμον ἀπόφοιτον Λυκείου.

Τὴν 19^{ην} εἰς τὴν Ἱεράν Μονὴν τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος Χρυσοκάστου ἐχειροτόνησεν Διάκονον τὸν Ἡλίαν Νικολέτον ἐκ Καβάλας ἕγγαμον πατέρα ἐπτὰ τέκνων καὶ ἀπόφοιτον Λυκείου.

Τοὺς δύο Διακόνους συντόμως ὁ Σεβασμιώτατος θά τοὺς εἰσάγει καὶ εἰς τὸν δεῦτερον βαθμὸν τῆς Ἱερωσύνης.

ΠΑΡΗΡΜΕΝΟΙ
ΤΕΛΟΣ
100x Γραφείο Τ
ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΛΙΤΕΣ
ΑΒΙΒΙΩΣ ΑΒΙΒΙΩΣ
005

Αντίστοιχο ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΛΤΑΣ

